



ULUSLARARASI ÇALIŞMA ÖRGÜTÜ (ILO) ANAYASASI

BAŞLANGIÇ

Evrensel ve kalıcı bir barışın ancak sosyal adalet temeline dayalı olması nedeniyle;

Çok sayıda insan için, adaletsizliğin, sefaletin ve yoksulluğun bulunduğu çalışma koşullarının varlığı ve bunun dünya barışı ve ahengini tehlikeye düşürecek bir hoşnutsuzluğa yol açtığı ve bu koşulların örneğin günlük ve haftalık maksimum çalışma saatlerinin düzenlenmesi, işçilerin işe alınması, işsizliğe karşı mücadele, yeterli yaşam koşullarını sağlayacak bir ücretin güvence altına alınması, işçilerin genel ve mesleki hastalıklara ve iş sırasında meydana gelen kazalara karşı korunması, çocukların, gençlerin ve kadınların korunması, yaşlılık ve maluliyet aylıklarının bağlanması, eşit işe eşit ücret ilkesinin tanınması, sendikal özgürlük ilkesinin sağlanması, teknik ve mesleki eğitimin düzenlenmesi ve benzer diğer önlemler bakımından bu koşulları iyileştirmenin acilen gerekliliği nedeniyle;

Gerçekten insancıl koşullara sahip bir çalışma düzeninin herhangi bir ulus tarafından kabul edilmemesi kendi ülkelerinde çalışanların durumlarını iyileştirmeyi arzu eden diğer ulusların çabalarına engel oluşturması nedeniyle;

Adalet ve insaniyet duygularından hareketle, aynı zamanda sürekli bir dünya barışını sağlamak arzusu ve bu belirtilen hedeflere ulaşmak amacıyla hareket eden Yüksek Akit Taraflar, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün işbu Anayasasını onaylarlar.

BÖLÜM I ÖRGÜT

MADDE 1

Kuruluş

1- Bu Anayasa'nın Başlangıç bölümünde ve Uluslararası Çalışma Örgütü'nün hedef ve amaçları ile ilgili 10 Mayıs 1944 tarihinde Filadelfiya'da kabul edilip, metni bu Anayasa'ya ek olan Bildirge'de açıklanan programın gerçekleşmesine çalışmakla görevli bir sürekli örgüt kurulmuştur.

Üyelik

2- Uluslararası Çalışma Örgütü'nün üyeleri, 1 Kasım 1945 tarihinde Örgüt üyesi bulunan Devletler ile bu maddenin 3. ve 4. fıkra hükümleri gereğince üye niteliğini alacak diğer Devletler olacaktır.

3- Birleşmiş Milletlerin her asıl üyesi ve Şart hükümlerine uygun olarak Genel Kurul kararı ile Birleşmiş Milletler üyeliğine kabul edilen her devlet, Uluslararası Çalışma Örgütü Anayasası'ndan doğan yükümlülükleri resmen kabul ettiğini Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü'ne bildirmek suretiyle Uluslararası Çalışma Örgütü'ne üye olabilir.

4- Uluslararası Çalışma Örgütü Genel konferansı, hükümet temsilcilerinin üçte ikisinin toplantıda hazır bulunduğu ve oylamaya katıldığı oturumda temsilcilerin üçte ikisinin kabul oyuyla örgüte üye kabul edebilir. Böyle bir kabul yeni üye ülke hükümetinin, Örgüt Anayasası'nın getirdiği yükümlülükleri resmen kabul ettiğini Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü'ne bildirmesi durumunda yürürlük kazanır.

Üyelikten Çekilme

5- Uluslararası Çalışma Örgütü'nün her bir üyesi Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü'ne çekilme niyetine dair ön bildirimde bulunmadan Örgütten çekilemez. Bu bildirim Genel Müdür tarafından alındığı tarihten itibaren iki yıl sonra ve bu tarihte üyenin üyelik sıfatından doğan bütün mali yükümlülüklerini yerine getirmiş olması kaydıyla yürürlüğe girecektir. Bir üye ülke, bir uluslararası çalışma sözleşmesini onaylamış ise, bu çekilme sözleşmeden doğan veya onunla ilgili olan yükümlülüklerin sözleşmede öngörülen süre zarfında geçerliliğini etkilemez.

Yeniden Üyelğe Alınma

6- Bir Devletin Örgüte üyeliğinin sona ermiş olması durumunda, onun tekrar üyelğe kabul edilmesi bu maddenin 3 ve 4. fıkraları hükümlerine göre düzenlenir.

MADDE 2

Bağlı Kuruluşlar

Daimi Örgüt

- (a) Üye ülke delegelerinden oluşan bir Genel Konferans
- (b) 7. maddede tanımlandığı şekilde oluşturulan bir Yönetim Kurulu ve
- (c) Yönetim Kurulu'nun denetimi altında bir Uluslararası Çalışma Bürosundan oluşmaktadır.

MADDE 3

Konferans, Toplantılar ve Temsilciler

1- Üye ülke delegelerinden oluşan Genel Konferans gerekli görüldükçe zaman zaman ve en az yılda bir kez olmak üzere toplanacaktır. Konferans, ikisi hükümet delegesi diğer ikisi ise her üye ülkenin çalışanlarının ve işverenlerinin her birini temsilen katılan delegelerden olmak üzere üye ülkelerin her birinin 4 delegesinden oluşur.

Teknik Müşavirler

2- Her delegeye, toplantının gündeminde yer alan konulardan her biri için sayısı ikiyi geçemeyen teknik müşavir eşlik edebilecektir. Özellikle kadınları ilgilendiren konular Konferans'ta görüşüleceği zaman, teknik müşavir olarak belirlenen kişilerden en az birisi kadın olacaktır.

Anavatan Dışındaki Topraklardan Belirlenen Teknik Müşavir

3- Anavatan dışındaki toprakların Uluslararası ilişkilerinden sorumlu olan her üye ülkesi, delegelerinin her biri için

- (a) Anılan toprakların kendi yönetim alanı içerisine giren sorunlar konusunda bu toprakların delegeleri tarafından seçilen kişileri, ve
- (b) Kendi kendilerini yönetemeyen topraklarla ilgili sorunlar konusunda delegelerine danışmanlık yapmak üzere seçilen kişileri ek teknik müşavir olarak tayin edebilecektir.

4- İki veya daha fazla üye ülkenin ortak yönetimi altında bulunan topraklar söz konusu olduğunda bu üye ülkeler, delegelerine danışmanlık yapacak kişileri teknik müşavir olarak belirleyebilecektir.

Hükümet dışı Temsilcilerin Belirlenmesi

5- Üye ülkeler, hüküm et dışı delegeleri ve teknik müşavirleri o ülkede mevcut olan çalışanların ve işverenlerin en fazla temsil yetkisine sahip meslek kuruluşlarıyla anlaşarak belirlemeyi taahhüt ederler.

Teknik Müşavirlerin Durumu

6- Teknik müşavirler, eşlik ettikleri delege tarafından yapılan talep üzerine ve Konferans başkanının özel izni dışında söz alamaz ve oylamaya katılamazlar.

7- Bir delege, Başkana vereceği yazılı bildirim ile teknik müşavirlerden birisini vekil tayin edebilecek ve adı geçen vekile bu sıfatla söz almaya ve oylamaya katılmasına izin verilecektir.

8- Delegelerin ve teknik müşavirlerinin adları, üye ülkelerin hükümetleri tarafından uluslararası Çalışma Bürosuna bildirilecektir

Yetki Belgeleri

9- Delegelerin ve teknik müşavirlerin yetki belgeleri Konferansın incelemesine tabi tutulacak ve Konferans, hazır bulunan delegelerin oylarının üçte iki çoğunluğuyla bu maddeye uygun olarak aday gösterilmemiş olan delege ve teknik müşavirin kabulünü reddedebilecektir.

MADDE 4

Oy Hakları

1- Her delege Konferans tarafından görüşülen bütün sorunlar hakkında bireysel olarak oy verme hakkına sahip olacaktır.

2- Üye ülkelerden biri, belirleme hakkı olduğu halde hükümet dışı delegelerden birini belirlememişse, diğer hükümet dışı delegenin Konferansa katılım ve konuşma hakkı olacak, ancak oy verme hakkı olmayacaktır.

3- Konferans, üçüncü madde gereğince üye ülkelerden birinin delegesini kabul etmeyi reddettiği takdirde bu madde hükümleri söz konusu delege belirlenmemiş gibi uygulanacaktır.

MADDE 5

Konferans Toplantılarının Yeri

Konferans toplantıları, Konferans tarafından bir önceki toplantıda alınan Kararlara uymak koşuluyla, Yönetim Kurulu'nca kararlaştırılan yerde yapılacaktır.

MADDE 6

Uluslararası Çalışma Bürosundaki Sandalye Sayısı

Uluslararası Çalışma Bürosu'nun sandalye sayısında yapılacak herhangi bir değişiklik, mevcut delegelerin oylarının üçte iki çoğunluğu ile Konferans tarafından kararlaştırılacaktır.

MADDE 7

Yönetim Kurulu, Yapısı

1-Yönetim Kurulu;
Yirmi sekizi hükümetleri temsilen
Ondördü işverenleri temsilen
Ondördü işçileri temsilen olmak üzere elli altı kişiden oluşacaktır.

Hükümet Temsilcileri

2- Hükümetleri temsil eden yirmi sekiz üyeden on'u büyük sınai önemi olan üye ülkeler tarafından atanacak, onsekizi ise, yukarıda sözü edilen on üye ülkenin delegeleri dışında Konferans'a katılan Hükümet delegeleri tarafından bu amaç için seçilen üye ülkelerce atanacaktır.

Sanayileşmiş Büyük Ülkeler

3. Yönetim Kurulu, gerektiği her defa da, büyük sınai önemi olan Örgüt üyesi ülkelerin hangileri olduğunu belirleyecek ve Yönetim Kurulu bu hususta bir karar vermeden önce büyük sınai önemi olan ülkelerin seçimi ile ilgili tüm sorunların bağımsız bir komite tarafından incelenmesini sağlamak üzere kurallar koyacaktır. Büyük sınai önemi olan üye ülkelerin hangileri olduğu konusunda Yönetim Kurulu'nun beyanına karşı bir üye ülke tarafından yapılan herhangi bir başvuru, Konferans tarafından karara bağlanacak, ancak, Konferansa çıkarılan başvuru, Konferans söz konusu başvuru ile ilgili karar verinceye kadar anılan beyanın uygulanmasını askıya almayacaktır.

İşveren ve İşçi Temsilcileri

4- İşverenleri temsil eden kişiler ile işçileri temsil eden kişiler karşılıklı olarak, Konferansa katılan işveren delegeleri ile işçi delegeleri tarafından seçileceklerdir.

Görev Süresi

5- Yönetim Kurulu'nun görev süresi üç yıldır. Eğer herhangi bir nedenle, Yönetim Kurulu seçimleri, bu sürenin sonuna kadar yapılmadığı takdirde, Kurul bu seçimler yapıncaya kadar görevi başında kalacaktır.

Açık Görevler Vekillerin Tayini vs.

6- Açık görevlerin doldurulması ve vekillerin atanması şekli ile diğer benzer konular hakkında Konferansın onayı ile Yönetim Kurulu karar verebilir.

Yetkililer

7- Yönetim Kurulu, zaman zaman kendi arasından bir başkan ve iki başkan yardımcısı seçer, bunlardan birisi hükümeti, birisi işverenleri birisi de işçileri temsil eden kişiler olacaktır.

Tüzük

8- Yönetim Kurulu kendi çalışma yöntemini kendisi düzenleyecek ve toplanma zamanlarını kendisi belirleyecektir. Özel toplantı, Yönetim Kurulu'ndaki en az Onaltı temsilcinin bu amaca yönelik yazılı talebi üzerine yapılacaktır.

MADDE 8

Genel Müdür

1- Uluslararası Çalışma Bürosu'nun bir Genel Müdürü olacak ve bu kimse Yönetim Kurulu tarafından atanacak, Kurulun talimatlarına uyacak, Uluslararası Çalışma Bürosu'nun iyi bir şekilde çalışmasından ve kendisine verilecek görevlerin yürütülmesinden sorumlu olacaktır.

2- Genel Müdür veya onun yardımcısı Yönetim Kurulu'nun bütün toplantılarına katılacaktır.

MADDE 9

Personelin Atanması

- 1- Uluslararası Çalışma Bürosu Personeli, Yönetim Kurulunca uygun görülen düzenlemeler çerçevesinde Genel Müdür tarafından atanacaktır.
- 2- Büronun verimli bir şekilde çalışması amacıyla mümkün olduğunca Genel Müdür'ün farklı milliyetlerden kişileri seçmesi gerekecektir.
- 3- Bu kişilerden belirli sayıdaki kısmı kadın olacaktır.

Görevlerin Uluslararası Niteliği

- 4- Genel Müdür ve personelin görevleri sadece uluslararası nitelikte olacaktır. Görevlerin yerine getirilmesinde, Genel Müdür ve personeli, hiçbir hükümetten ve örgüt dışındaki hiçbir makamdan talimat istemeyecek ve kabul etmeyecektir. Bunlar sadece örgüte karşı sorumlu uluslararası görevliler olmaları nedeniyle bu durumlarıyla bağdaşmayan herhangi bir harekettten kaçınacaklardır.
- 5- Örgüt üyesi her ülke, Genel Müdürün ve personelin görevlerinin sadece uluslararası niteliğine saygı göstermeyi ve görevlerinin yapılması sırasında onları etkilemeye çalışmamayı taahhüt eder.

MADDE 10

Büronun Görevleri

- 1- Uluslararası Çalışma Bürosunun görevleri, endüstriyel yaşam ve çalışma koşullarına ilişkin uluslararası Sözleşmeler akdetmek amacıyla Konferansta görüşülmesi önerilen konuların incelenmesi ve Konferans veya Yönetim Kurulunca istenilen özel araştırmaların yürütülmesi ile ilgili konularda bilgilerin toplanıp dağıtılmasını içerir.
- 2- Yönetim Kurulu'nun kendisine verebileceği direktifler saklı kalmak kaydıyla, Büro:
 - (a) Konferans toplantılarının gündeminde yer alan çeşitli maddeler konusunda dokümanlar hazırlayacak
 - (b) İstekleri üzerine, Konferans kararları esas alınarak mevzuat hazırlanması, idari uygulamaların ve denetim sistemlerinin geliştirilmesi için uygun her türlü yardımı, gücü nispetinde hükümetlere sağlayacaktır.
 - (c) Sözleşmelere etkin bir yürürlük kazandırılması bağlamında bu Anayasa hükümlerince istenen görevleri yerine getirecek
 - (d) Yönetim Kurulu'nun uygun göreceği dillerde, uluslararası önem arzeden sanayi ve istihdam sorunları ile ilgili yayınları basacak ve yayınlayacak
- 3- Genel olarak, Konferans ve Yönetim Kurulu tarafından kendisine verilecek diğer görev ve yetkilere de sahip olacaktır.

MADDE 11

Hükümetlerle ilişkiler

Üye ülkelerin sanayi ve istihdam sorunlarıyla ilgilenen bakanlıklar, Uluslararası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu'ndaki kendi hükümet temsilcisi aracılığıyla ya da böyle bir temsilcisi bulunmadığı takdirde hükümet tarafından bu amaç için belirlenmiş diğer yetkili memuru vasıtasıyla Genel Müdür ile doğrudan iletişim kurabilirler.

MADDE 12

Uluslararası Örgütlerle ilişkiler

1- Uluslararası Çalışma Örgütü, İşbu Anayasa çerçevesinde, özel görevleri bulunan uluslararası kamu hukuku örgütlerinin faaliyetlerini koordine etmekle görevli genel uluslararası örgüt ile ilgili alanlarda özel görevleri olan uluslararası kamu hukuku örgütleriyle işbirliği yapacaktır.

2- Uluslararası Çalışma Örgütü, uluslararası kamu hukuku örgütleri temsilcilerinin oy hakkı olmaksızın kendi görüşmelerine katılabilmeleri için uygun düzenlemeler yapabilir.

3- Uluslararası Çalışma Örgütü, istediği takdirde, uluslararası işverenler, işçiler, tarımcılar ve kooperatifçilerin örgütleri dahil hükümet dışı tanınmış uluslararası kuruluşlara danışmak için uygun düzenlemeler yapabilir.

MADDE 13

Maliye ve Bütçe ile ilgili Düzenlemeler

1- Uluslararası Çalışma Örgütü, Birleşmiş Milletler ile uygun görülecek mali ve bütçe ile ilgili düzenlemeler yapabilir.

2- Bu tür düzenlemeler yapıncaya kadar veya herhangi bir tarihte bu tür düzenlemeler yürürlüğe girmemişse

(a) Üye ülkelerden her biri konferans ve Yönetim Kurulu toplantılarına katılan delegelerin ve bunların teknik müşavirleri ile temsilcilerinin yol ve konaklama giderlerini ödeyecek, gerektiği durumda

(b) Uluslararası Çalışma Bürosu'nun diğer bütün giderleri ile Konferans ve Yönetim Kurulu toplantılarının giderleri Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü tarafından Uluslararası Çalışma Örgütü genel bütçesinden ödenecektir.

(c) Uluslararası Çalışma Örgütü bütçesinin onaylanması, toplanması ve tahsisine ilişkin düzenlemeler Konferans tarafından hazır bulunan delegelerin üçte iki çoğunluğuyla belirlenecek ve Hükümet Temsilcilerinin oluşturduğu bir komite tarafından harcamaların Örgüt üyesi ülkeler arasında tahsisine ilişkin düzenlemeler ile bütçenin onaylanması sağlanacaktır.

3- Uluslararası Çalışma Örgütü'nün giderleri bu maddenin 1 veya 2 (c) fıkraları gereğince yürürlüğe giren düzenlemelere uygun olarak üye ülkeler tarafından karşılanacaktır.

Aidatların Ödenmesinde Gecikmeler

4- Örgüte mali katkılarını ödemekte gecikmiş olan Örgüt üyesi bir ülke, söz konusu gecikmiş borç miktarının önceki iki tam yılı için tahakkuk etmiş katkı miktarına eşit olması ya da aşması halinde, Konferans'ta, Yönetim Kurulu'nda ve herhangi bir komitede veya Yönetim Kurulu üyelerinin seçimlerinde oy kullanamaz. Bununla beraber Konferans, ülkenin elinde olmayan koşullar nedeniyle ödemeyi yapamamış olduğuna inanması halinde, hazır bulunan delegelerin üçte iki oy çoğunluğu ile bu üyenin oy kullanmasına izin verebilir.

Genel Müdürün Mali Sorumluluğu

5- Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün fonlarının kullanımından Yönetim Kurulu'na karşı sorumludur.

BÖLÜM II İŞLEYİŞ

MADDE 14

Konferansın Gündemi

1- Yönetim Kurulu, üye ülkelerden birinin hükümeti veya 3. maddede belirtilen herhangi bir temsili örgüt veya uluslararası kamu hukuku örgütü tarafından gündeme konulacak maddeler konusunda yapılan öneriyi dikkate alarak Konferans toplantılarının tümünün gündemini belirleyecektir.

Konferans Hazırlıkları

1- Yönetim Kurulu, Konferans tarafından bir Sözleşme ya da Tavsiye Kararı'nın kabulünden önce, Konferans hazırlık araçlarıyla öncelikle ilgili üye ülkelerin yeterli danışma ve teknik hazırlık yapmalarını sağlamak için kuralları saptayacaktır.

MADDE 15

Gündemin iletilmesi ve Konferans'a sunulacak Raporlar

1- Genel Müdür, Konferansın Genel Sekreterlik görevini yapacak ve Konferans toplanmadan 4 ay önce gündemi üye ülkelere ulaştıracak ve onlar aracılığıyla belirlenmiş olmaları durumunda hükümet dışı delegelere de iletacaktır.

2- Gündemin her maddesi ile ilgili raporlar, Konferans toplanmadan önce üzerinde yeterli inceleme olanağı verecek şekilde zamanında üye ülkelere gönderilecektir. Yönetim Kurulu, bu hükmün uygulanmasına yönelik usulleri belirleyecektir.

MADDE 16

Gündeme İtirazlar

1- Üye ülke hükümetlerinin her biri gündem maddelerinin tümünün ya da herhangi birinin gündeme konulmasına resmen itiraz edebilir. Bu itirazın gerekçeleri Genel müdüre gönderilecek bildiriye açıklanacak, Genel Müdür Örgüt üyesi ülkelerin tümüne bunu iletacaktır.

2- Ancak; itiraz edilen maddeler, Konferans'ta hazır bulunan delegelerin üçte iki çoğunluğuyla söz konusu maddeler lehinde karar vermesi durumunda gündemden çıkarılamaz.

Konferans Gündemine Yeni Maddelerin Eklenmesi

3- Konferans (bir önceki fıkradan farklı olarak) hazır bulunan delegelerin üçte iki çoğunluğuyla herhangi bir konunun Konferans'ta görüşülmesine karar vermesi durumunda, o konu, sonraki toplantının gündemine konulacaktır.

MADDE 17

Konferanstaki Görevliler, İşleyiş ve Komiteler

1- Konferans bir başkan ve üç başkan yardımcısı seçecektir. Başkan yardımcılarında birisi hükümet delegesi, birisi işveren delegesi birisi de işçi delegesi olacaktır. Konferans kendi işleyiş biçimini düzenleyecek ve herhangi bir konuda inceleme yapmak ve rapor hazırlamak üzere komiteler belirleyebilecektir.

Oylama

2- İşbu Anayasa'da aksine bir hüküm bulunmaması veya Konferans'a yetkiler veren herhangi bir Sözleşme veya diğer belgede yer alan koşullar ya da 13. madde gereğince kabul edilen bütçe ve mali düzenlemelere ilişkin haller dışında, tüm konularda hazır bulunan delegelerin oylarının salt çoğunluğuyla karar verecektir.

Çoğunluk Yeter Sayısı

3- Eğer kullanılan oyların toplam sayısı Konferans'a katılan delegelerin sayısının yarısına eşit değilse oylama geçersiz sayılır.

MADDE 18

Teknik Uzmanlar

Konferans, komitelere atamak suretiyle oy hakkı olmayan teknik uzmanlar belirleyebilecektir.

MADDE 19

Sözleşmeler ve Tavsiye Kararları Konferans Kararları

1- Eğer Konferans, gündemdeki bir madde ile ilgili önerilerin kabul edilmesi konusunda karar verirse, bu önerilerin: (a) bir uluslararası Sözleşme şeklinde mi yoksa (b) Sözleşme Kabulü için zamanın uygun ve elverişli olmadığı Konu ve durumda ortaya çıkan koşulları karşılamak üzere bir Tavsiye Kararı şeklinde mi olacağını belirleyecektir.

Gerekli Çoğunluk

2- Her iki durumda, bir Sözleşme veya Tavsiye Kararının Konferans tarafından kabulü için son oylamada hazır bulunan delegelerin oylarının üçte iki çoğunluğu gereklidir.

Özel Bölgesel Koşullara Yönelik

3- Konferans, genel uygulamaya yönelik bir Sözleşme veya Tavsiye Kararı hazırlarken, iklim koşulları, sınai örgütün yetersiz gelişimi ya da diğer özel durumların sanayi koşullarını esaslı şekilde farklılaştırdığı ülkeleri dikkate alacak ve bu ülkelere özgü duruma cevap verebilecek gerekli değişiklikleri önerecektir.

Resmi Metinler

4- Sözleşme veya Tavsiye Kararı'nın iki nüshası Konferans Başkanı ve Genel Müdür tarafından imzalanacaktır. Bu nüshalardan birisi Uluslararası Çalışma Bürosu arşivine konulacak, diğeri Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne gönderilecektir. Genel Müdür Sözleşme veya Tavsiye Kararı'nın onaylı bir nüshasını üye ülkelerin her birine gönderecektir.

Sözleşmeler Açısından Üye Ülkelerin Yükümlülükleri

5- Sözleşme söz konusu olduğunda

(a) Sözleşme tüm üye ülkelere onaylanmak üzere gönderilecektir

(b) Üye ülkelerden her biri, Konferans oturumunun kapanışından itibaren bir yıllık süre içerisinde veya istisnai koşullar nedeniyle bir yıllık süre ve Konferans oturumunun kapanışından itibaren 18 ayı geçmeyecek şekilde Sözleşmeyi mevzuat haline getirecek makam veya makamlara sunmayı üstlenir

(c) Üye Ülkeler, Sözleşmenin söz edilen yetkili makam veya makamlara sunulması için bu madde gereğince alınan önlemler ile yetkili sayılan bu makam veya makamlarla ilgili ayrıntılı bilgiler ve bu makamlar tarafından alınan uygulama kararları hakkında Uluslararası Çalışma Bürosu Genel

Müdürü'ne bilgi verecektir.

(d) Üye ülke, yetkili makam veya makamların olurluğunu almış ise Sözleşmenin resmi onayını Genel Müdüre ileticek ve Sözleşme hükümlerine yürürlük kazandırmak üzere gerekli önlemleri alacaktır.

(e) Üye ülke, yetkili makam veya makamların olurluğunu alamamış ise, üye ülkeye, Yönetim Kurulu tarafından istenilen uygun dönemlerde Sözleşmeyi ilgilendiren konulara ilişkin mevzuat ve uygulama hakkında Sözleşme hükümlerinden herhangi birinin mevzuat, idari önlemler, toplu sözleşme veya diğer şekillerle ne dereceye kadar yürürlüğe konulduğunu ya da konulmasının önerildiğini göstermek ve bu tür Sözleşmenin onaylanmasını engelleyen ya da geciktiren güçlükleri belirlemek suretiyle Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü'ne rapor göndermek dışında herhangi bir zorunluluk yüklenmeyecektir.

Tavsiye Kararları Açısından Üye Ülkelerin Yükümlülükleri

6- Tavsiye Kararı söz konusu olduğunda:

(a) Tavsiye Kararı ulusal mevzuat ya da başka şekillerde yürürlüğe konulmak amacıyla incelenmek üzere tüm üye ülkelere gönderilecektir

(b) Üye ülkelerden her biri Konferans oturumunun kapanışından itibaren en fazla bir yıllık süre içerisinde veya istisnai koşullar nedeniyle bir yıllık süre içerisinde yapma olanağı olmadığı takdirde, mümkün olan en yakın sürede ve Konferans oturumunun kapanışından itibaren 18 ayı geçmeyecek şekilde Tavsiye Kararı'nı mevzuat haline getirmek veya başka türlü önlem almak üzere bu husustaki yetkili makam veya makamlara sunmayı üstlenir

(c) Üye ülkeler, Tavsiye Kararı'nın söz edilen yetkili makam veya makamlara sunulması için bu madde gereğince alınan önlemler ile yetkili sayılan bu makam veya makamlarla ilgili ayrıntılı bilgiler ve bu makamlar tarafından alınan uygulama kararları hakkında Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü'ne bilgi verecektir.

(d) Tavsiye kararının söz edilen yetkili makam veya makamlara sunulmasından dolayı üye ülkelere, Yönetim Kurulu tarafından istenilen uygun dönemlerde Tavsiye Kararını ilgilendiren konulara ilişkin e ülkelerdeki mevzuat ve uygulama hakkında Tavsiye Kararı hükümlerinin ne dereceye kadar yürürlüğe konulduğunu ya da konulmasının önerildiğini göstermek ve bu hükümlerin kabul edilmesi ve uygulanması için gerekli görülen veya görülebilecek olan değişiklikleri Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü'ne rapor göndermek dışında herhangi bir zorunluluk yüklenmeyecektir.

Federal Devletlerin Yükümlülükleri

7- Federal Devlet söz konusu olduğu takdirde aşağıdaki hükümler uygulanacaktır.

(a) Sözleşmeler ve Tavsiye Kararları açısından federal hükümet, kendi anayasal sistemine göre federal bir uygulama kararı alınmasını uygun görmüşse, Federal devletin yükümlülükleri federal devlet olmayan üye ülkelerinki ile aynı olacaktır.

(b) Sözleşmeler ve Tavsiye Kararları açısından federal hükümet kendi anayasal sistemine göre tamamen veya kısmi olarak, federal bir uygulama kararından ziyade kurucu devletler, eyaletler ya da kantonlar tarafından uygulama kararı alınmasını uygun görmüşse, Federal hükümet

(i) Kendi anayasasına ve ilgili kantonlar, eyaletler veya kurucu devletlerin anayasalarına göre yasal mevzuat veya diğer uygulama kararları için Konferans oturumunun kapanışından itibaren 18 ayı geçmeyecek şekilde uygun federal devlet, eyalet veya kantonların makamlarına bu Sözleşme ve Tavsiye Kararlarının sunulması için fiili düzenlemeler yapacak

(ii) Federal devlet içinde bu Sözleşme ve Tavsiye kararlarının hükümlerine yürürlük kazandırmak üzere eşgüdümlü bir uygulama kararının geliştirilmesi amacıyla federal makamları arasında düzenli görüşmeler yapılması için ilgili kurucu devletler, eyaletler ve kantonların hükümetlerinin uygun görüşü ile önlemler alacak

(iii) Sözleşme ve Tavsiye Kararlarının uygun federal makamlara, kurucu devletlerin, eyaletlerin veya kantonların yetkili makamlarına sunulması için bu madde gereğince alınan önlemler ile uygun sayılan bu makamlarla ilgili ayrıntılı bilgiler ve bu makamlarca alınan uygulama kararları hakkında Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü'ne bilgi verecek

(iv) Onaylamamış olduğu her bir Sözleşme için, Yönetim kurulu tarafından istenilen uygun dönemlerde

Sözleşmeyi dikkate alarak federasyon ve onun kurucu devletlerinde, eyaletler ya da kantonlardaki mevzuat ve uygulama konusunda Sözleşme hükümlerinden herhangi birinin mevzuat, idari önlemler, toplu sözleşme veya diğer şekillerle ne dereceye kadar yürürlüğe konulduğunu ya da konulmasının önerildiğini göstermek üzere Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü'ne rapor gönderecek (v) Her bir Tavsiye Kararı için, Yönetim Kurulu tarafından istenilen uygun dönemlerde Tavsiye Kararını dikkate alarak federasyon ve onun kurucu devletlerinde, eyalet ya da kantonlardaki mevzuat ve uygulama konusunda Tavsiye Kararı hükümlerinin ne dereceye kadar yürürlüğe konulduğunu ya da konulmasının önerildiğini göstermek ve bu hükümlerin kabul edilmesi ve uygulanması için gerekli görülen veya görülebilecek olan değişiklikleri belirtmek üzere Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü'ne rapor gönderecektir.

Sözleşme ve Tavsiye Kararlarının Daha Uygun Hükümler Üzerindeki Etkisi

8- Konferans tarafından herhangi bir Sözleşme veya Tavsiye Kararı'nın kabulü veya bir üye tarafından herhangi bir Sözleşme'nin onaylanması, ilgili işçilere Sözleşme ve Tavsiye Kararı'nda öngörülenlerden daha uygun koşullar sağlayan yasa, karar, teamül veya anlaşmayı hiçbir şekilde etkilemeyecektir.

MADDE 20

Birleşmiş Milletler Nezdinde Tescil Ettirme

Bu suretle onaylanmış olan her sözleşme, Birleşmiş Milletler (BM) Antlaşmasının 102 maddesi hükümleri gereğince tescil edilmek üzere Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü tarafından Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine gönderilecek ancak, sadece sözleşmeyi onaylamış üyeleri bağlayacaktır.

MADDE 21

Genel Kurul Tarafından Kabul Edilmeyen Sözleşme Tasarıları

1- Bütünü üzerindeki son oylamada hazır bulunan üyelerin kullandıkları oyların üçte iki çoğunluğunu alamayan her tasarı, örgüt üyelerinden isteyenler arasında özel bir sözleşme konusu oluşturabilir.

2- Bu suretle onaylanan her sözleşme, ilgili üye ülkeler tarafından Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne ve Birleşmiş Milletler Antlaşmasının 102. maddesi hükümlerine uygun olarak tescil edilmek üzere Birleşmiş Milletler Genel sekreterine gönderilecektir.

MADDE 22

Onaylanmış Sözleşmeler Hakkındaki Yıllık Raporlar

Üye Ülkelerden her biri katılmış olduğu sözleşmeleri yürürlüğe koymak için aldığı önlemler hakkında Uluslararası Çalışma Bürosuna yıllık bir rapor sunmayı taahhüt eder. Bu raporlar, Yönetim Kurulu tarafından belirtilen şekilde yazılacak ve onun istediği açık bilgileri içerecektir.

MADDE 23

Raporların İncelenmesi ve İletilmesi

1- Genel Müdür, 19. ve 22. maddelerdeki uygulama gereği üye ülkeler tarafından kendisine gönderilecek bilgi ve raporların bir özetini yapılacak en yakın konferans toplantısına sunacaktır.

2- Her üye ülke, 19 ve 22 maddelerdeki uygulama gereği, Genel Müdüre iletilen bilgi ve raporların kopyasını 3. maddede belirtildiği üzere temsili kuruluş olarak tanınmış örgütlere gönderecektir.

MADDE 24

Bir Sözleşmenin Uygulanması Hakkındaki Şikayetler

Üye Ülkelerden herhangi birinin, katılmış olduğu bir sözleşmenin memnuniyet verici bir şekilde uygulanmasını sağlamadığına dair mesleki bir işçi veya işveren örgütü tarafından Uluslararası Çalışma Bürosu'na yapılan her şikayet, Yönetim Kurulu tarafından, söz konusu hükümete iletebilecek ve bu hükümet konu hakkında, Yönetim Kurulunun uygun göreceği bir açıklama yapmaya davet edilebilecektir.

MADDE 25

Şikayeti Kamuoyuna Duyurma İmkânı

Söz konusu hükümetten makul bir süre içerisinde hiçbir açıklama alınmadığı veya alınan açıklamanın Yönetim Kurulunca yeterli görülmediği takdirde, bu Kurul alınan şikayeti ve gerekirse verilen cevabı kamuoyuna duyurma hakkına sahip olacaktır.

MADDE 26

Bir Sözleşmenin Uygulanması Hakkındaki Şikayetler

1- Üyelerden her biri önceki maddeler gereğince kendisiyle beraber onaylamış olduğu sözleşmenin uygulanmış olmasını, kendi fikrinde memnuniyet verici bir şekilde sağlamayan diğer bir üye ülke hakkında Uluslararası Çalışma Bürosuna şikayette bulunabilir.

2- Yönetim Kurulu, gerekli gördüğünde ve aşağıda belirtilen prosedür gereği bir Soruşturma Komisyonu oluşturmadan önce, 24. maddede belirtilen şekilde söz konusu hükümetle temaslara başlayabilir.

3- Şayet Yönetim Kurulu söz konusu hükümete şikayeti iletmeyi gerekli görmez ise veya şikayet iletildikten sonra, makul bir süre içerisinde, Yönetim Kurulunu tatmin edici bir cevap alınmamışsa, kurul, ortaya konan sorunu incelemek ve bu konuda bir rapor vermekle görevli bir soruşturma Komisyonu oluşturabilecektir.

4- Aynı prosedür gerek doğrudan doğruya, gerekse Konferanstaki bir delegenin şikayeti üzerine kurul tarafından uygulanabilecektir.

5- 25. veya 26. maddelerin uygulanmasıyla ilgili bir sorun Yönetim Kuruluna geldiğinde, söz konusu Hükümet Yönetim Kurulu'nda bir temsilcisi yoksa Kurulun bu sorun hakkındaki görüşmelerine katılmak üzere bir delege ataması hakkına sahip olacaktır. Bu tartışmaların yapılacağı tarih, söz konusu hükümete zamanında bildirilecektir.

MADDE 27

Soruşturma Komisyonuna Sunulacak Bilgiler

Bir şikayet, 26. madde gereğince, Soruşturma Komisyonuna gönderildiği takdirde, şikayetle doğrudan ilgili olsun veya olmasın, üyelere her biri, şikayet konusu hakkında elinde bulunan her türlü bilgiyi

kullanılmak üzere Komisyonun emrine hazır bulundurmayı taahhüt eder.

MADDE 28

Soruşturma Komisyonu Raporu

Soruşturma Komisyonu, şikayetin derinlemesine incelenmesinden sonra bir rapor kaleme alacak ve bu raporda itirazın kapsamını belirlemeye imkan tanıyan bütün hususlar hakkındaki tespitlerini belirtecek ve şikayetçi hükümeti bilgilendirmek için alınması gereken önlemler ve bu önlemlerin alınması için verilmesi gereken süreler hakkında tavsiyelerini bildirecektir.

MADDE 29

Soruşturma Komisyonu Raporuna Göre Yapılacak Uygulamalar

1- Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, Soruşturma Komisyonunun raporunu Yönetim Kuruluna ve anlaşmazlıkla ilgili hükümetlerin her birine gönderecek ve raporun yayınlanmasını sağlayacaktır.

2- İlgili hükümetlerden her biri, Komisyon raporundaki tavsiyeleri kabul edip etmediğini ve kabul etmediği takdirde, anlaşmazlığı Uluslararası Adalet Divanına götürmek isteyip istemediğini, üç aylık bir süre içinde Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne bildirecektir.

MADDE 30

Yetkili Makamlar Tarafından Uymakla Yükümlü Olunan Kuralların İhlali

Üye Ülkelerden her biri bir sözleşme veya tavsiye ile ilgili olarak 19. maddenin (5b), (6b) veya (7b) (i) fıkralarındaki yazılı önlemleri almadığı takdirde, diğer her üyenin bu konuda Yönetim Kuruluna başvuru hakkı olacaktır. Yönetim Kurulu, söz konusu üyenin saptanan önlemleri almadığı görüşüne vardığı takdirde Genel Kurula bunu rapor edecektir.

MADDE 31

Uluslararası Adalet Divanı Kararları

Uluslararası Adalet Divanınının 29.maddeye uygun olarak kendisine sunulan bir şikayet veya bir sorun hakkındaki kararı geri çevrilemez.

MADDE 32

Soruşturma Komisyonunun olası görüşlerinin sonuçları veya tavsiyeleri Uluslararası Adalet Divanınca doğrulanabilecek, değiştirebilecek veya iptal edilebilecektir.

MADDE 33

Soruşturma Komisyonu veya Uluslararası Adalet Divanı Tavsiyelerinin Uygulanmaması

Şayet herhangi bir üye gerek Soruşturma Komisyonu raporunda gerekse Uluslararası Adalet Divanı kararında yer alan olası tavsiyelere, öngörülen süre içerisinde uymaz ise Yönetim Kurulu duruma göre

bu tavsiyelerin yerine getirilmesini sağlamak için uygun göreceği kimi önlemleri Genel kurula tavsiye edebilecektir.

MADDE 34

Soruşturma Komisyonu veya Uluslararası Adalet Divanı Tavsiyelerinin Uygulanması

Kusurlu bulunan Hükümet gerek Soruşturma komisyonu tavsiyelerine gerekse Uluslararası Adalet Divanı kararlarına uymak için gerekli önlemleri aldığı konusunda Yönetim Kurulu'na her zaman bilgi verebilir ve bildirim doğruluğunu ispatlamak için Yönetim kurulundan aldığı önlemleri incelemekle görevlendirilecek bir Soruşturma komisyonu oluşturulmasını talep edebilir. Bu durumda, 27, 28, 29, 31 ve 32 inci maddelerin özel hükümleri uygulanacak ve şayet soruşturma Komisyonu raporu veya Uluslararası Adalet Divanı kararı, kusurlu bulunan hükümet lehinde ise, Yönetim kurulu, derhal 33'üncü maddeye uygun olarak alınan önlemlerin geri alınmasını tavsiye etmek zorunda olacaktır.

BÖLÜM III GENEL HÜKÜMLER

MADDE 35

Anavatan Dışındaki Ülkelerde Sözleşmelerin Uygulanması

- 1- Üye Ülkeler, işbu Anayasa hükümlerine uygun olarak onaylayacakları sözleşmeleri vesayet altındaki bütün toprakları dahil, uluslararası ilişkilerini kendileri sağlayıp yönetimlerini üzerine aldıkları anavatan dışındaki ülkelerde de, sözleşmeye konu olan sorunlar, e ülke makamına verilen yetki dahilinde olmamak veya sözleşme, bölgesel şartlar nedeniyle uygulanamaz olmadıkça veya sözleşmeleri bölgesel koşullara uyarlamak için gerekli değişikliklerin yapılmasını saklı tutmak kaydıyla uygulamayı taahhüt ederler.
- 2- Bir sözleşmeyi onaylayan her üye ülke, sözleşmenin onayından sonra mümkün olan en kısa süre içerisinde aşağıdaki 4 ve 5 inci fıkralarda söz konusu olanlar dışında kalan ülkeler hakkında, sözleşme hükümlerini uygulamayı ne ölçüde üstlendiğini bildiren ve adı geçen sözleşmede istenilen bütün bilgileri veren bir bildirgeyi Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderecektir.
- 3- Bir önceki fıkra gereğince bildirge gönderen her üye ülke, sözleşme hükümlerine uygun olarak, daha önceki her bildirgenin hükümlerini değiştiren ve yukarıdaki fıkradan öngörülen ülkelerle ilgili durumu bildiren yeni bir bildirgeyi, belirli süreler içinde gönderebilecektir.
- 4- Sözleşmede ele alınan sorunlar, anavatan dışı ülkede bulunan makamların kendi yetki alanlarına girdiğinde, bu ülkenin uluslararası ilişkilerinden sorumlu olan üye ülke hükümetinin bir kanun yayınlaması veya diğer önlemleri alabilmesi için, söz konusu ülke hükümetine mümkün olan en kısa süre içerisinde sözleşmeyi gönderecektir. Daha sonra, bu üye, e ülke hükümeti ile anlaşarak yine o ülke adına sözleşme yükümlülüklerini kabul ettiğine dair bir bildirgeyi Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderebilecektir.
- 5- Bir sözleşme hükümlerinin kabul edildiğine dair bir bildirge
 - a) Ortak yetkileri içindeki bir ülke için iki veya daha fazla Örgüt üyesi tarafından,
 - b) Birleşmiş Milletler Şartı hükümleri veya bu ülke bakımından yürürlükte olan diğer bütün hükümler gereği, bir ülkenin yönetiminden sorumlu uluslararası her makam tarafından, Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü'ne gönderilebilir.
- 6- Bir sözleşmedeki yükümlülükleri 4 ve 5 inci fıkralar gereğince kabulünün, Örgüt Anayasası uyarınca onaylanmış sözleşmelerde uygulanan yükümlülüklerin ve sözleşme hükümlerinden doğan yükümlülüklerin ilgili ülke adına kabul edilmesini de kapsamı gerekecektir. Her kabul bildirgesi, sözleşmenin bölgesel koşullara adapte edilmesi için sözleşmede yapılması gereken değişiklikleri açıklığa kavuşturabilir.

7- İşbu maddenin 4 veya 5'nci fıkraları gereğince bir bildirme gönderecek her üye ülke veya uluslararası makam sözleşme hükümlerine uygun olarak daha önceki her bildirgenin hükümlerini değiştiren veya ilgili ülke adına sözleşme yükümlülüklerinin kabulünün geçersizliğini bildiren yeni bir bildirmeyi belirli süreler içinde gönderebilecektir.

8- Eğer bir sözleşmedeki yükümlülükler, işbu maddenin 4 ve 5 fıkralarında öngörülen ülke adına kabul edilmemiş ise, üye ülke veya üye ülkeler veyahut da uluslararası makam, sözleşmede ele alınan sorunlar bakımından bu ülkenin mevzuat ve uygulamalarına dair Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne rapor verecekler ve bu raporda, mevzuat, idari önlemler, toplu sözleşmeler veya diğer bütün önlemlerle sözleşmenin her hükmüne raporun ne ölçüde etki yapacağı gösterilecek ve raporda ayrıca, bu sözleşmenin kabulünü engelleyen veya geciktiren güçlükler açıklanacaktır.

MADDE 36

Anayasadaki Değişiklikler

Mevcut delegelerce kullanılan oyların üçte iki çoğunluğuyla Konferansça bu Anayasada yapılması kabul edilen değişiklikler işbu Anayasanın 7 inci maddesinin 3'ncü fıkrası hükümlerine uygun olarak sanayide gelişmiş olan ülkeler sıfatıyla Yönetim Kurulunda temsil edilen, on üyenin beşi dahil bulunmak üzere, Örgüt üyelerinin üçte ikisi tarafından onaylandığı veya kabul edildiğinde yürürlüğe girecektir.

MADDE 37

Anayasa ve Sözleşmelerin Yorumlanması

1- Bu Anayasanın ve bu Anayasa gereğince üyelere daha sonra onaylanan sözleşmelerin yorumlanmasına ait her türlü sorun veya güçlükler Uluslararası Adalet Divanının değerlendirmesine sunulacaktır.

2- Bu maddenin 1 inci fıkrasındaki hükümler dikkate alınmaksızın, Yönetim Kurulu bir sözleşmenin yorumlanmasına ait olup, Kurul tarafından veya anılan sözleşme gereğince mahkemeye gönderilecek her sorun veya güçlüğü çabuk çözümlenmesi amacıyla bir mahkeme oluşturulması hakkında birtakım usuller saptar ve bunu konferansın onayına sunabilir. Uluslararası Adalet Divanının bütün kararları veya danışmaya dayalı görüşleri bu fıkra gereğince oluşturulan her mahkemeyi bağlayacaktır. Böyle bir mahkeme tarafından verilen her hüküm, Örgüt üyelerine gönderilecek ve onların görüşleri Konferansa sunulacaktır.

MADDE 38

Bölgesel Konferanslar

1- Uluslararası Çalışma Örgütü, Bölgesel Konferanslar düzenleyebilecek ve Örgütün hedef ve amaçlarına ulaşması için yararlı göreceği bölgesel kuruluşları oluşturabilecektir.

2- Bölgesel Konferansların, yetkileri, görevleri ve izleyecekleri prosedürler, Yönetim Kurulu tarafından formüle edilecek kurallarla düzenlenecek ve yine Yönetim Kurulu tarafından Genel Kurula onay için sunulacaktır.

BÖLÜM IV DİĞER TEDBİRLER

MADDE 39

ILO'nun Hukuki Statüsü

Uluslararası Çalışma Örgütü tüzel kişiliğe sahip olacak ve özellikle aşağıdaki hususlarda yetkili bulunacaktır

- a) Sözleşmeler akdetme,
- b) Menkul ve gayri menkul satın alma ve bunları mülkiyetinde bulundurma,
- c) Dava açmak

MADDE 40

Ayrıcalıkları ve Dokunulmazlıkları

- 1- Uluslararası Çalışma Örgütü, üyelerden her birinin toprakları üzerinde, amaçlarına ulaşmak için kendisine gerekli olan ayrıcalık ve dokunulmazlıklardan yararlanır.
- 2- Konferanstaki delegeler, Yönetim kurulu üyeleri, Büro Genel Müdürü ve Memurları da Örgüte ait görevlerini tam bir bağımsızlıkla yapmak için kendilerine gerekli olan ayrıcalık ve dokunulmazlıklardan yararlanırlar.
- 3- Bu ayrıcalık ve dokunulmazlıklar, üye devletler tarafından kabul edilmek üzere Örgüt tarafından hazırlanacak ayrı bir anlaşma içerisinde belirtilecektir.

ILO Ana Sözleşmesi'nde 1997 yılında yapılan değişiklikle 19. maddesine 9. paragraf eklendi. Uluslararası Çalışma Konferansının 19 Haziran 1997 tarihinde Cenevre'de yapılan 85. oturumunda kabul edilen bu değişikliği, Türkiye, 8 Temmuz 1999'da onayladı.

ULUSLARARASI ÇALIŞMA TEŞKİLATI ANAYASASINDA YAPILAN DEĞİŞİKLİK HAKKINDAKİ BELGE

Uluslararası Çalışma Teşkilatı Genel Konferansı,

Uluslararası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu'nca Cenevre'de toplanmaya çağırılmış ve toplandığı 3 Haziran 1997 tarihli Seksen beşinci oturumunda,

Oturum gündeminin yedinci maddesini teşkil eden Uluslararası Çalışma Teşkilatı Anayasası değişikliğinin kabulüne karar vererek,

"Uluslararası Çalışma Teşkilatı Anayasası Değişiklik Belgesi, 1997" olarak adlandırabilecek olan, Uluslararası Çalışma Teşkilatı Anayasası'nda değişiklik yapan aşağıdaki belgeyi Bindokuzyüzdoksanyedi yılı Haziran ayının bu 19 uncu gününde kabul eder;

Madde 1

Bu Değişiklik Belgesi'nin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, Uluslararası Çalışma Teşkilatı Anayasası'nın 19 uncu maddesi, aşağıdaki yeni paragrafın 8 inci paragraftan sonra eklenmesi suretiyle değiştirilmiştir;

"9. Yönetim Kurulu'nun teklifi üzerine, konferans, mevcut bulunan delegelerin oylarının üçte iki çoğunluğuyla, bu madde hükümleri uyarınca kabul edilmiş bulunan bir Sözleşmeyi, bu Sözleşmenin amacını kaybettiğinin veya Teşkilatın hedeflerine ulaşılmasında yararlı katkılarının artık mevcut bulunmadığının görülmesi halinde ilga edebilir."

Madde 2

Bu Değişiklik Belgesi'nin iki sureti, Konferans Başkanı ve Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü'nün imzalarıyla tasdik edilir. Bu suretlerden biri Uluslararası Çalışma Bürosu arşivinde

muhafaza edilir, diğeri ise, Birleşmiş Milletler Şartı'nın 102 nci maddesi uyarınca tescil edilmek üzere Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne iletilir. Genel Müdür, Uluslararası Çalışma Teşkilatı'nın bütün üyelerine bu Belge'nin tasdikli bir suretini gönderir.

Madde 3

1. Bu Değişiklik Belgesi'nin resmi onama veya kabul belgeleri Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü'ne gönderilir. Genel Müdür, bu belgelerin alındığını Teşkilatın üyelerine bildirir.

2. Bu Değişiklik Belgesi, Uluslararası Çalışma Teşkilatı'nın 36 ncı maddesi hükümleri uyarınca yürürlüğe girer.

3. Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, bu Belge'nin yürürlüğe girdiğini Uluslararası Çalışma Teşkilatı'nın bütün üyelerine ve Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine bildirir.

KÖTÜ ŞARTLARDAKİ ÇOCUK İŞÇİLİĞİNİN YASAKLANMASI VE ORTADAN KALDIRILMASINA İLİŞKİN ACİL ÖNLEMLER SÖZLEŞMESİ

Bu sözleşme, ILO'nun temel haklara ilişkin 8 sözleşmesinden biridir.

ILO Kabul Tarihi: 17 Haziran 1999
Kanun Tarih ve Sayısı: 25 Ocak 2001 / 4623

Resmi Gazete Yayın Tarihi ve Sayısı: 3 Şubat 2001 / 24307

Bakanlar Kurulu Kararı Tarih ve Sayısı: 18 Mayıs 2001 / 2001/2528
Resmi Gazete Yayın Tarihi ve Sayısı: 27 Haziran 2001 / 24445

Uluslararası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu tarafından Cenevre'de toplantıya çağrılan Uluslararası Çalışma Örgütü Genel Konferansı, 1 Haziran 1999 tarihinde yaptığı 87 nci Oturumunda;

Çocuk İşçiliğine ilişkin mevcut temel belgeler olmaya devam eden 1973 tarihli İstihdama Kabulde Asgari Yaş Haddine İlişkin Sözleşme ve Tavsiye Kararını tamamlamak üzere uluslararası işbirliği ve yardımlaşma da dahil ulusal ve uluslararası eylemler için temel öncelik olmak üzere en kötü biçimlerdeki çocuk işçiliğinin yasaklanması ve ortadan kaldırılması ile ilgili yeni belgeler kabul edilmesi gerektiğini göz önünde bulundurularak ve

En kötü biçimlerdeki çocuk işçiliğinin aynı zamanda ailelerin ihtiyaçlarına cevap vererek ücretsiz temel eğitimin önemine ve buna maruz çocukların bütün bu işlerden uzaklaştırılmaları gereğini ve onların rehabilitasyonlarını ve sosyal uyumlarının sağlanmasını dikkate almak suretiyle derhal ve kapsamlı bir eylem yapılmasını gerekli kıldığını göz önünde bulundurularak,

Uluslararası Çalışma Konferansının 1996 yılında yapılan 83 üncü Oturumunda kabul edilen çocuk işçiliğinin ortadan kaldırılmasına ilişkin kararını hatırlatarak ve

Çocuk işçiliğinin büyük ölçüde yoksulluktan kaynaklandığını ve uzun vadeli çözümünün sosyal gelişmeye ve özellikle yoksulluğun azaltılmasına ve evrensel eğitime imkân tanıyan sürekli ekonomik büyümede yattığını kabul ederek ve

20 Kasım 1989 tarihinde yapılan Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda kabul edilen Çocuk Hakları Sözleşmesini hatırlatarak ve

Uluslararası Çalışma Konferansının 1998 yılında yapılan 86 ncı Oturumunda kabul edilen Çalışmaya İlişkin Temel Haklar ve İlkeler ILO Bildirgesi ve İzlemesini hatırlatarak ve

En kötü biçimlerdeki çocuk işçiliğine diğer uluslararası belgelerde ve özellikle 1930 tarihli Zorla

Çalışma Sözleşmesi, 1956 tarihli Birleşmiş Milletler Kölelik ve Köle Ticareti ile Kölelik Benzeri Kurumların ve Uygulamaların Ortadan Kaldırılması Ek Sözleşmesinde yer verildiğini hatırlatarak,

Oturum gündeminin dördüncü maddesini oluşturan çocuk işçiliği konusunda yapılan bazı önerileri kabule karar vererek,

Bu önerilerin bir uluslararası Sözleşme biçimini almasını kararlaştırarak,

Bindokuzyüzdoksandokuz yılı işbu Haziran ayının onyedinci günü En Kötü Biçimlerdeki Çocuk İşçiliği Sözleşmesi, 1999 olarak adlandırılabilir. Aşağıdaki Sözleşmeyi kabul etmiştir.

Madde 1

Bu Sözleşmeyi onaylayan her üye ülke acil bir sorun olarak en kötü biçimlerdeki çocuk işçiliğinin yasaklanmasını ve ortadan kaldırılmasını temin edecek ivedi ve etkin önlemleri alır.

Madde 2

Bu Sözleşmenin amaçları bakımından "çocuk" terimi 18 yaşın altındaki herkese uygulanır.

Madde 3

Bu Sözleşmenin amaçları bakımından "en kötü biçimlerdeki çocuk işçiliği" ifadesi

a) çocukların alım-satımı ve ticareti, borç karşılığı veya bağımlı olarak çalıştırılması ve askeri çatışmalarda çocukların zorla ya da zorunlu tutularak kullanılmasını da içerecek şekilde zorla ya da mecburî çalıştırılmaları gibi kölelik ve kölelik benzeri uygulamaların tüm biçimlerini;

b) çocuğun fahişelikte, pornografik yayınların üretiminde veya pornografik gösterilerde kullanılmasını, bunlar için tedarikini ya da sunumunu;

c) çocuğun özellikle ilgili uluslararası anlaşmalarda belirtilen uyuşturucu maddelerin üretimi ve ticareti gibi yasal olmayan faaliyetlerde kullanılmasını, bunlar için tedarikini ya da sunumunu;

d) doğası veya gerçekleştirildiği koşullar itibarıyla çocukların sağlık, güvenlik veya ahlaki gelişimleri açısından zararlı olan işi kapsar.

Madde 4

1. Madde 3 (d)'de belirtilen isim türleri ulusal mevzuat veya düzenlemeler ya da yetkili makam tarafından ilgili işçi ve işveren kuruluşlarına danıştıktan sonra, ilgili uluslararası standartlar ve özellikle 1999 tarihli En Kötü Biçimlerdeki Çocuk İşçiliği Tavsiye Kararının 3 üncü ve 4 üncü paragrafları dikkate alınarak belirlenir.

2. Yetkili makam ilgili işçi ve işveren kuruluşlarına danıştıktan sonra bu şekilde belirlenen iş türlerinin nerelerde bulunduğunu tayin eder.

3. Bu maddenin birinci paragrafı gereğince belirlenen iş türlerinin listesi, gerekli görüldüğü takdirde, ilgili işçi ve işveren kuruluşlarına danışılarak periyodik şekilde gözden geçirilir ve yenilenir.

Madde 5

Her Üye, işçi ve işveren kuruluşlarına danıştıktan sonra bu Sözleşme hükümlerinin uygulanmasını izleyecek uygun mekanizmalar kurar ya da belirler.

Madde 6

1. Her Üye, en kötü biçimlerdeki çocuk işçiliğinin öncelikli olarak ortadan kaldırılması için eylem programlarını belirler ve uygular.
2. Bu eylem programları, uygun olduğu takdirde diğer ilgili grupların görüşleri de göz önüne alınarak ilgili hükümet kurumları ve işçi ve işveren kuruluşlarına danışılarak belirlenir ve yürütülür.

Madde 7

1. Her Üye, cezaî yaptırımların ya da uygun olduğu takdirde diğer yaptırımların kararlaştırılması ve uygulaması da dahil olmak üzere, bu Sözleşme hükümlerinin etkin şekilde uygulanmasını ve yürütülmesini sağlayacak gerekli tüm önlemleri alır.
2. Her üye, çocuk işçiliğinin ortadan kaldırılmasında eğitimin önemini dikkate alarak etkin ve belli bir zamanla sınırlı şu önlemleri alır:
 - a) çocukların en kötü biçimlerdeki çocuk işçiliğine dahil olmalarının önlenmesi;
 - b) çocukların en kötü biçimlerdeki çocuk işçiliğinden uzaklaştırılmaları, sosyal uyumları ve rehabilitasyonları için gerekli ve uygun doğrudan yardım sağlanması;
 - c) çocukların en kötü biçimlerdeki çocuk işçiliğinden uzaklaştırılmaları için ücretsiz temel eğitim ve mümkün ve uygun olduğu takdirde mesleki eğitim sağlanması;
 - d) özel olarak riskli durumda bulunan çocukların belirlenmesi ve onlara ulaşılması, ve
 - e) kız çocuklarının özel durumunun dikkate alınması.
3. Her Üye, yürürlüğe konan bu Sözleşme hükümlerini uygulamak için sorumlu olan yetkili makamı belirler.

Madde 8

Üyeler, ekonomik ve sosyal kalkınmanın, yoksulluğun ortadan kaldırılması programlarının ve evrensel eğitimin desteklenmesini de içerecek şekilde uluslararası işbirliği ve/veya yardımlaşmanın artırılması suretiyle bu Sözleşme hükümlerini yürürlüğe koymak üzere birbirlerine yardımcı olmak için uygun önlemleri alırlar.

Madde 9

Bu Sözleşmenin kesin onama belgeleri tescil için Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürlüğüne gönderilir.

Madde 10

1. Bu Sözleşme, sadece onay belgeleri Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü tarafından tescil edilmiş olan Uluslararası Çalışma Örgütü üyeleri bakımından bağlayıcıdır.
2. Bu Sözleşme iki üyenin onama belgesi Genel Müdür tarafından tescil edildiği tarihten 12 ay sonra yürürlüğe girer.
3. Bu Sözleşme, onaylayan her üye için onama belgesinin tescil edildiği tarihten 12 ay sonra yürürlüğe girer.

Madde 11

1. Bu Sözleşmeyi onaylamış bulunan her üye, Sözleşmenin ilk yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on yıllık bir süre sonunda, Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürlüğüne göndererek tescil ettireceği bir belge ile feshedebilir. Bu fesih kayıt tarihinden bir yıl sonra geçerli olacaktır.

2. Bu Sözleşmeyi onaylamış olup, da, bundan önceki fıkrada sözü edilen on yıllık sürenin bitiminden itibaren bir yıl süresince bu madde gereğince fesih hakkını kullanmayan her üye, yeniden on yıllık süre için bağlanmış olur ve bundan sonra bu Sözleşmeyi, her on yıllık devre bitince, bu maddede öngörülen koşullar çerçevesinde feshedebilir.

Madde 12

1. Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, Uluslararası Çalışma Örgütü üyeleri tarafından kendisine bildirilen, bütün onama ve fesihlerin tescil edildiğini uluslararası Çalışma Örgütünün bütün üyelerine duyurur.

2. Genel Müdür, kendisine gönderilen Sözleşmenin ikinci onama belgesinin tescil edildiğini Örgüt üyelerine bildirirken bu Sözleşmenin yürürlüğe gireceği tarih hakkında Örgüt üyelerinin dikkatini çeker.

Madde 13

Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, yukarıdaki maddeler gereğince tescil etmiş olduğu bütün onama beyanları ve fesih işlemlerine ilişkin tüm bilgileri, Birleşmiş Milletler Antlaşmasının 102 nci maddesi uyarınca tescil edilmek üzere, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine iletacaktır.

Madde 14

Uluslararası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu gerekli gördüğü zamanlarda bu Sözleşmenin, uygulanması hakkında bir raporu Genel Konferansa sunar ve Sözleşmenin tamamen veya kısmen değiştirilmesi konusunun Konferans gündemine alınması isteğini inceler.

Madde 15

1. Konferansın bu Sözleşmeyi tamamen veya kısmen değiştiren yeni bir Sözleşme kabul etmesi halinde ve yeni Sözleşme aksini öngörmediği takdirde

a) tadil edici yeni Sözleşmenin bir üye tarafından onanması durumu, yukarıdaki 11 inci madde hükümleri dikkate alınmaksızın ve tadil edici yeni Sözleşme yürürlüğe girmiş olmak kayıt ve şartı ile, bu Sözleşmenin hemen feshini gerektirir.

b) tadil edici yeni Sözleşmenin yürürlüğe giriş tarihinden itibaren bu Sözleşme, üyelerin onayına açık bulundurulamaz.

2. Bu Sözleşme, onu onaylayan ancak tadil edici Sözleşmeyi onaylamamış bulunan üyeler için her halükarda şimdiki şekil ve içeriği ile yürürlükte kalmaya devam eder.

Madde 16

Bu Sözleşmenin İngilizce ve Fransızca metinleri aynı şekilde geçerlidir.